

מועד קטן טז
sinai.org.il

דיני נידוי

שאלות ומקורות קצרים על תהליך הדין והנידוי

שופטים (שירת דבורה) אורז מרזז אמר מלאך ה' אה ארור ישביה כי לא באו לעזרת ה' לעזרת ה' בגבורים נידוי

פסוק טז ויאמר משה אל קרח אתה וכל עדתך היו לפני ה' אתה והם ואהרן מהר

קרח (במדבר טז) הזמנה לדין

פסוק יב וישלח משה לקרא לדתן ואלאבין בני אליאב ויאמרו לא מעלה... העיני האנשים ההם תנקר לא מעלה

וישלח משה שהדין יכול לשלוח שליח לקרוא לנידון

העיני האנשים ההם תנקר שליח הבי"ד יכול לספר שהנידון התחנף וזה לא לשון הרע

ויאמר משה אל קרח אתה וכל עדתך היו לפני ה' שמזמינים את הנידון לבוא לדיינים

לפני ה' מציינים בהזמנה את הדין הגדול

אתה והם ואהרן מזכירים גם את בעל הדין

מחר נותנים לנידון זמן להתארגן

ואם לא בא מחר נותנים לו עוד מועד קראו שם פרעה מלך-מצרים שאון העביר המועד (ירמיהו מו)

אורז מאן שמנדים אם לא מציינת אמר מלאך ה' מנדים בשם הגברא רבא

אורז אחר מנדים ואם לא עוזר גם מחרימים

אורז אחר מנדים גם את אורז ישיביה לנידוי וישב לידו

כי לא באו לעזרת ה' בנידוי מפרטים את חטאיו ברבים (את מרזז נידו ב400 שופרות)

מי זה מרמז?

י"א איש גדול שיכל לעזור עם חייליו

י"א קבוצת כוכבים מזלו של מרזז שיש לו נציגות של כוכבים

ניתן גם להפקיר נכסיו של מי שלא מציינת

וכל אשר לא יבוא לשלשת הימים נעצת השרים והזקנים יקרום כל-רכשו והוא יבדל מקהל הגולה (עזרא י, לגבי המשם הגויית)

ניתן לרוב לקלל, להכות ולתלוש שיער

ואריב עקום ונאקלום ואכה מהם אנשים ונמרטם ואשביעם באלקים... (נחמיה יג, לגבי המשם הגויית)

עזרא ונחמיה עונשים נוספים שבי"ד יכולים לתת

במכתב ההסמכה שקיבל עזרא מהמלך וכל-ידי לא להוא עבד דתא... הן למות הן לשהי הן-לעמש נכסין ונאסרין.

בשם רב מנדים מיד 30 ואז שוב 30 ואז מחרימים

לשרשי-הרדפה סדר הנידוי החכם

בשם רב חסדא תלוי

לאפקירותא (חוצפה כלפי ת"ח) מנדים מיד

אבל לממון לא מנדים מיד אלא מתרים שני חמישי שני

תניא סתם נידוי 30 יום

אבי מתלבט אם אפשר לקצר (פשהמנודה פייס את הת"ח)

בשם שמואל ניתן לקצר אך אבי אולי זה רק במנודה משום ממון אבל במנודה משום אפקירותא לא

האם צריך שהדיינים שהטילו את הנדר גם יתירו אותו?

משמע באבי שצריך שצריך אחד שניה ומת. חלקו אינו מופר משמע שלעולם וגם תשב"ג בבריתא שאומר לא התכוון שא"א להפיר לעולם אלא שזה שהדיין מת לא מפר אותו אוטומטית אך אחר יכול להפר

מאמר מוסגר באותה בריתא יש גם נידוי ספציפי

למשל מנודה לתלמיד אינו מנודה לרב או מנודה לעיר אחת אינו מנודה לעיר שלו

במה מדובר?

תחילת יז אם נידוהו כי עבר על מילי דשמיא (וכן ממון, או ביזוי ת"ח) זה לכל העולם

אלא הכוונה שת"ח נידוהו באופן אישי בגלל פגיעה מסוימת בכבודו אז זה מוגבל כנ"ל

בארץ ישראל נידוי 30 נזיפה 7 (כמו מרים)

בבבל נידוי 7 נזיפה 1

ניספה בבבל יום אחד

קשה על נידוי 7 והרי בשני סיפורים בהם רבי הקפיד המוקדם נהג נזוף 30 יום

תשובה פגיעה במשיא (רבי) זה חמור יותר

הנשוא שם הוא האם לומדים תורה בשוק

אך ר' חייא לימד בשוק

"לא מראש בסתר דבירת" זה ביומי כלה (דרשות גדולות)

"חכמות בחוץ תרונה" תורתו מכרזת עליו מבחוץ

ואילו רבי - כרבא ואלו ר' חייא זה בדקקה וגמ"ח

שלושה סיפורים שבבבל נזיפה זה יום אחד

מר עוקבא פגע בשמואל וישב נזוף יום אחד אישה פגעה בת"ח כשלא נתנה לו לעבור זוטרא בר טוביא פגע ברבי יהודה כשרב יהודה חשב ששאל אותו שוב את השאלה מתוך זלזול

פסוק א ואלה דברי דוד האחרים נאם דוד בן-ישי ונאם הגבר הקם על משיח אלקי יעקב ונעם זמרות ישראל:

האחרונים? אז מה הראשונים?

הוקם עול שהקים עולה של תשובה ה' מושל באדם והאדם הצדיק מושל בה' (שיכול לבטל גזרותיו)

פסוק ג אמר אלקי ישראל לי דבר צר ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת אלקים:

הגברים גבורותיו של דוד (ענוותנות)

תחכמי ה' אומר לדוד "תהא כמות" שתוכל לבטל גזרותי

ראש השלישי ראש לשלושת האבות הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

על-שמה מאות חלל בפעם אחת כפי שנאמר "איכה ידוף אחד אלף" ודוד הצטער שזה רק 800 ולא 1000 ונאמר לו שזה בגלל חטא אורה החיטי

פסוק ח אלה שמות הגברים אשר לודד ישב בשבת תחכמי ראש השלישי הוא עדינו העצמי על-שמה מאות חלל בפעם אחת

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

הוא עדינו העצמי לומד תורה עדין כותלעת אך משלחם קשה כעץ

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג

מדרש פסוקי דוד בשמואל ב כג